

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea acțiunii,

în cauza de contencios administrativ, la cererea depusă de Potîrniche Oleg împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărârii CSM nr. 257/13 din 22 iunie 2023, încasarea prejudiciului cauzat,

*(Dosarul nr. 03d-15/23
NR. PIGD 2-23136842-01-3d-22092023)*

Modalitatea de contestare al operațiunilor administrative. Dreptul vătămat drept criteriu de admisibilitate al acțiunii în contencios administrativ.

17 septembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în ședință publică cauza de contencios administrativ, la cererea depusă de Potîrniche Oleg împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărârii CSM nr. 257/13 din 22 iunie 2023 și încasarea prejudiciului cauzat,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 22 septembrie 2023, Potîrniche Oleg a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea actului administrativ și încasarea prejudiciului cauzat.

2. În susținerea acțiunii reclamantul a indicat că, la 22 iunie 2023 Consiliul Superior al Magistraturii, în continuare CSM, a adoptat hotărârea nr. 257/13 cu privire la desfășurarea concursului pentru desemnarea unui judecător la Curtea Constituțională. Hotărârea în cauză i-a fost comunicată prin intermediul poștei electronice la 04 septembrie 2023.

3. Menționează că anterior, pe site-ul CSM a fost publicat anunțul cu privire la organizarea concursului public pentru suplinirea funcției de judecător la Curtea Constituțională din partea autorității publice pârâte, cu indicarea condițiilor care urmează să le întrunească candidatul la funcția de judecător constituțional, actele necesare, data-limită de depunere a actelor. La 18 august 2021, pe pagina oficială web a CSM a fost publicată lista candidaților care au depus cererea și înscrierile indispensabile pentru participare la concurs privind suplinirea funcției de judecător la Curtea Constituțională.

4. Astfel, în termenul stabilit prin Hotărârea nr. 173/17 din 15 iunie 2021 și-au manifestat intenția de participare la concursul pentru suplinirea funcției vacante de judecător la Curtea Constituțională din partea CSM următorii candidați: Oleg Potîrniche, Teodor Cârnaș, Mihai Corj, Radu Țurcanu, Ilie Rotaru, Maria Strulea, Tatiana Răducanu, Procopie Zaharia, Nina Cernat, Petrache Mihail și Gheorghe Balan.

5. Ședința Plenului pentru examinarea chestiunii cu privire la desfășurarea concursului pentru desemnarea unui judecător la Curtea Constituțională a fost fixată pentru data de 22 iunie 2023. La caz, Plenul CSM a atestat că, în ședința din 22 iunie 2023 s-au prezentat candidații Teodor Cârnaț, Mihail Corj, Radu Țurcanu, Ilie Rotaru, Maria Strulea, Tatiana Răducanu, Procopie Zaharia, Petrache Mihail și Gheorghe Balan. Candidatul Oleg Potîrniche în ședința Plenului nu s-a prezentat, solicitând prin cererea depusă în adresa Consiliului desfășurarea concursului în lipsa sa. În rezultatul examinării cererii, Plenul CSM prin hotărârea protocolară a admis cererea candidatului Oleg Potîrniche în vederea desfășurării concursului în lipsa sa.

6. Cu referire la candidatul Oleg Potîrniche, CSM a considerat că setul de acte prezentat de candidat nu corespunde cerințelor de eligibilitate stabilite prin hotărârea CSM nr. 173/17 din 15 iunie 2021, adică înscrisurile anexate la cerere în fotocopii nu sunt certificate corespunzător. În aceste circumstanțe și având în vedere neprezentarea candidatului la concurs, solicitând examinarea cererii în lipsă, a făcut imposibilă corectarea omisiunilor stabilite. Pentru motivele expuse, Plenul CSM a ajuns la concluzia că, Oleg Potîrniche nu a întrunit condițiile necesare pentru a candida la funcția de judecător la Curtea Constituțională și prin urmare se exclude din concurs.

7. Reclamantul consideră că hotărârea CSM nr. 257/13 din 22 iunie 2023 este ilegală și neîntemeiată în partea excluderii sale din concurs, fiind vătămat în drepturi.

8. Menționează că CSM confirmă faptul că dânsul a depus cererea și înscrisurile indispensabile pentru participare la concurs privind suplinirea funcției de judecător la Curtea Constituțională și a fost admis pentru participare la concurs și inclus în lista candidaților. Anterior acestei proceduri, el personal a prezentat (și nu o singură dată) la Secretariatul CSM dosarul de concurs cu toate documentele în original și copiile documentelor prezentate. Persoana responsabilă din cadrul Secretariatului CSM a verificat veridicitatea lor, iar obiecții n-au fost expuse. Așadar, se constată cu certitudine că, autoritatea publică la adoptarea hotărârii nr. 257/13 din 22 iunie 2023, în partea excluderii reclamantului din concurs nu a luat în considerare toate faptele relevante, nu a respectat limitele legale ale dreptului discreționar, nu și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

9. Prin acest act administrativ individual ilegal, defavorabil, abuziv și discreționar a fost exclus din concurs, fiind grav vătămat în drepturile sale fundamentale, ilegal privat de posibilitatea de a munci. Ca rezultat i-au fost încălcate drepturile fundamentale, cauzate grave suferințe psihice și fizice, grav prejudiciu moral și material, grav i-a fost afectată onoarea, cinstea, demnitatea și reputația profesională, fiindu-i diminuată calitatea vieții. Prin excluderea ilegală din concurs a fost privat ilegal, amoral și nejustificat de posibilitatea de a munci și de a-și întreține existența și familia, încălcându-se flagrant convențiile, acordurile și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, legislația și convențiile naționale și internaționale în vigoare, i s-a adus gravă atingere integrității morale și psihice.

10. Actul administrativ contestat este ilegal, nemotivat, contravine legislației în vigoare, nu cuprinde motivele și informațiile prevăzute de lege, fiind un act defavorabil care afectează drepturile și interesele sale legitime.

11. La 29 septembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție, fiind competentă prin prisma art.191 alin.(5) din Codul administrativ, de a soluționa în prima instanță acțiunile în contencios administrativ privind contestarea hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii și ale Consiliului Superior al Procurorilor, a notificat pârâtului Consiliul Superior al Magistraturii cererea de chemare în judecată depusă de Potîrniche Oleg.

12. Consiliul Superior al Magistraturii, fiind notificată despre acțiunea depusă de Potîrniche Oleg, prin referința din 01 noiembrie 2023 a solicitat respingerea acesteia.

13. În susținerea referinței, pârâtul Consiliul Superior al Magistraturii a indicat că, la 01 februarie 2021, președintele Curții Constituționale s-a adresat cu o sesizare Consiliului Superior al Magistraturii, prin care a solicitat în temeiul art. 20 alin. (1) din Legea nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, demararea procedurii de desemnare a unui judecător la Curtea Constituțională, în legătură cu încetarea mandatului judecătorului Eduard Ababei.

14. Prin hotărârile CSM nr. 63/6 din 9 martie 2021 și nr. 121/12 din 20 aprilie 2021, în conformitate cu prevederile art. 136 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, art. 6 alin. (1) și (2), art. 20 alin. (2) din Legea nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, în temeiul sesizării depuse de președintele Curții Constituționale, Consiliul Superior al Magistraturii a demarat procedura de desemnare a unui judecător

la Curtea Constituțională a Republicii Moldova, conform criteriilor stabilite prin Hotărârea nr. 273/16 din 16 iulie 2019.

15. În rezultatul desfășurării concursului din 15 iunie 2021, prin hotărârea CSM nr. 173/17, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a declarat eșuat concursul demarat prin hotărârea CSM nr. 63/6 din 09 martie 2021, anunțând un nou concurs pentru suplinirea funcției de judecător la Curtea Constituțională a Republicii Moldova din partea Consiliului Superior al Magistraturii, conform criteriilor de selecție a judecătorilor stabilite prin hotărârea CSM nr. 273/16 din 16 iulie 2019.

16. În scopul asigurării transparenței privind oferirea informațiilor referitoare la modul de organizare și desfășurare a concursului, pe site-ul Consiliului Superior al Magistraturii a fost publicat anunțul cu privire la organizarea concursului public pentru suplinirea funcției de judecător la Curtea Constituțională din partea autorității publice, cu indicarea condițiilor care urmează să le întrunească candidatul la funcția de judecător constituțional, actele necesare, data-limită de depunere a acestora.

17. La 15 iulie 2021, prin intermediul poștei electronice, a parvenit cererea de la Potîrniche Oleg prin care a solicitat admiterea pentru participare la concursul repetat privind desemnarea unui judecător la Curtea Constituțională din partea Consiliului Superior al Magistraturii. Totodată, solicitantul a menționat că, dosarul de concurs cu toate documentele necesare se află la Secretariatul CSM.

18. La 21 iulie 2021, Secretariatul CSM a expediat prin intermediul poștei electronice un mesaj în adresa solicitantului Potîrniche Oleg prin care i-a comunicat că, pentru înregistrarea în calitate de participant la concurs pentru suplinirea funcției de judecător la Curtea Constituțională, urmează să depună până la 12 august 2021 inclusiv cererea de participare la concurs (cu aplicarea semnăturii olografe sau electronice) și să actualizeze actele depuse anterior și care au expirat (cazier judiciar, certificatul medical, motivarea, CV actualizat, în cazul în care au survenit modificări în rapoartele de muncă, precum și referința).

19. La 18 august 2021, pe pagina oficială web a Consiliului Superior al Magistraturii a fost publicată lista candidaților care au depus cereri de participare la concursul pentru suplinirea funcției de judecător la Curtea Constituțională.

20. Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 9 din 07 aprilie 2022, pentru controlul constituționalității Legii nr. 26 din 10 martie 2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, s-a declarat neconstituțional textul „stabilite prin Constituția Republicii Moldova” din articolul 15 alin. (12) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022, excluzând competența Consiliului Superior al Magistraturii de a adopta, pe baza acestui articol, hotărâri care rezultă din atribuțiile prevăzute de articolele 123 și 136 alin. (2) din Constituție (numirea, transferarea, detașarea, promovarea în funcție și aplicarea de măsuri disciplinare față de judecători, precum și numirea judecătorilor la Curtea Constituțională).

21. Astfel, activitatea Consiliului Superior al Magistraturii la capitolul ce ține de competența de numire a judecătorilor la Curtea Constituțională a fost blocată un timp îndelungat, aceste competențe fiind preluate de noua componentă a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii cu mandat deplin.

22. Corespunzător, ședința Plenului pentru examinarea chestiunii cu privire la desfășurarea concursului pentru desemnarea unui judecător la Curtea Constituțională a fost fixată pentru data de 22 iunie 2023, ora 11:00.

23. Desfășurarea concursului pentru suplinirea funcțiilor de judecători constituționali din partea Consiliului Superior al Magistraturii s-a desfășurat în două etape succesive: preselecția candidaților privind întrunirea cerințelor de participare la concurs în baza dosarelor depuse și a criteriilor stabilite și interviul din cadrul ședinței plenare a Consiliului Superior al Magistraturii, în vederea testării abilităților privind exercitarea mandatului de judecător la Curtea Constituțională.

24. În ședința Plenului CSM din 22 iunie 2023 candidatul Oleg Potîmiche nu sa prezentat, solicitând prin cererea depusă în adresa Consiliului desfășurarea concursului în lipsa sa. În rezultatul examinării cererii, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii prin hotărârea protocolară a admis cererea candidatului Oleg Potîmiche în vederea desfășurării concursului în lipsa sa.

25. În continuare, examinând dosarul personal al candidatului Potîmiche Oleg, Plenul a constatat că, setul de acte nu corespunde cerințelor de eligibilitate stabilite prin hotărârea CSM nr. 173/17 din 15 iunie 2021 și anume: copiile anexate nu sunt certificate în modul corespunzător, actele sunt incomplete, neactualizate. În aceste circumstanțe și având în vedere

neprezentarea candidatului la concurs, care a solicitat examinarea în lipsă, a făcut imposibilă corectarea omisiunilor stabilite. Pentru motivele expuse, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a ajuns la concluzia că, candidatul Oleg Potîrniche nu a întrunit condițiile necesare pentru a candida la funcția de judecător la Curtea Constituțională și prin urmare a fost exclus din concurs.

26. Contrar susținerilor reclamantului, Plenul CSM a luat în considerare toate faptele relevante și în circumstanțele descrise just a ajuns la concluzia potrivit căruia candidatul Potîrniche Oleg urmează a fi exclus din concurs la etapa de preselecție.

27. Alegațiile reclamantului precum că ”CSM confirmă faptul că subsemnatul a depus cererea și înscrisurile indispensabile pentru participarea la concurs”, nu pot fi reținute, fiind scoase din context. Or, la 18 august 2021, a fost publicată doar lista candidaților care au depus cereri de participare la concurs pentru suplinirea funcției de judecător la Curtea Constituțională, etapa de preselecție a candidaților privind întrunirea cerințelor de participare la concurs în baza dosarelor depuse și a criteriilor stabilite a avut loc nemijlocit în cadrul ședinței Plenului CSM din 22 iunie 2023, decizia de selecție/excludere din concurs fiind luată nemijlocit de membrii Plenului CSM prezenți la ședința în cauză.

28. Argumentele reclamantului în ceea ce privește pretinsa vătămare gravă a drepturilor fundamentale, ”privarea de posibilitatea de a munci”, ”cauzarea unui prejudiciu moral și material grav”, ”atingerea integrității morale și psihice” urmează a fi respinse, fiind vădit neîntemeiate, declarative și exagerate. Dat fiind circumstanțele descrise, Consiliul consideră justă decizia sa privind excluderea candidatului Potîrniche Oleg la etapa de preselecție. Or, excluderea din concurs se datorează acțiunilor/inacțiunilor reclamantului, care nu a manifestat diligența necesară de participare la concurs și înscrisurile în volumul și modul stabilit dat fiind anunțarea unui nou concurs. De fapt, reclamantul nici nu și-a manifestat dorința de a participa la concurs, cererea înaintată CSM nefiind semnată. Drept urmare prin hotărârea contestată nu i se încalcă nici un drept.

29. În opinia Consiliului, reclamantul nu poate pretinde că i-a fost încălcat vreun drept sau că i s-ar fi îngădit dreptul de a munci, de vreme ce la rândul lui nu a dat curs cererii secretariatului CSM de a se prezenta la Consiliu pentru a depune o cerere semnată olografă (sau să depună o cerere cu semnătură electronică), de a depune un nou set de acte actualizate și în volum deplin, așa cum prevede hotărârea CSM nr. nr. 173/17 din 15 iunie 2021.

30. Faptul participării active a reclamantului la concursurile organizate de CSM, nu îl scutește nicidecum pe acesta de obligația de a prezenta setul de documentele ori de câte ori este necesar, pentru a fi întocmit dosarul personal al candidatului, mai ales în situația în care se impune actualizarea datelor, ceea ce la caz, nu a fost realizat de reclamant. Din considerentele enunțate, Consiliul Superior al Magistraturii a acționat în limitele legale și careva temeiuri de admitere a acțiunii în sensul formulat lipsesc.

31. Prin încheierea protocolară din 07 iunie 2024, reclamantul Potîrniche Oleg, a fost notificat de instanța de judecată cu privire la concretizarea pretinsului său drept vătămat la contestarea Hotărârii CSM nr. 257/13 din 22 iunie 2023, în condițiile în care concursul a avut loc și a fost desemnat de către Consiliul Superior al Magistraturii un judecător la Curtea Constituțională. La fel, au fost solicitate explicații dacă a contestat rezultatele concursului, cu prezentarea soluției adoptate pe caz, iar în cazul în care nu sunt contestate rezultatele concursului, să-și concretizeze pretinsul drept vătămat prin hotărârea și deciziile contestate la momentul examinării cauzei.

32. Drept răspuns, reclamantul a depus la 22 iulie 2024 completări la acțiune și a menționat că nu a contestat și nu contestă hotărârea CSM prin care a fost declarat eșuat concursul și nici hotărârea prin care s-a desemnat învingătorul concursului, reiterând circumstanțele de fapt și de drept din acțiune, considerând că prin excluderea și descalificarea ilegală din concurs a fost vătămat în drepturi.

33. În ședința de judecată reclamantul Potîrniche Oleg, fiind citat legal, nu s-a prezentat, solicitând prin cerere examinarea cauzei în lipsa lui. Prin încheiere protocolară Completul de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

34. În ședința de judecată reprezentantul CSM, Ciobanu Olesea a solicitat declararea acțiunii drept inadmisibilă, menționând că odată ce reclamantul nu a contestat hotărârea CSM prin care, ulterior, a fost desemnat câștigătorul concursului, acesta nu poate revendica vătămarea drepturilor sale prin hotărârea contestată în prezenta cauză. Cu privire la fondul pretențiilor a susținut argumentele din referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

35. În corespundere cu reglementările legale statuate la art. 191 alin. (5), lit. a) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează: în primă instanță, prin hotărâri irevocabile, acțiunile în contencios administrativ privind contestarea hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii și ale Consiliului Superior al Procurorilor”.

36. Art. 2 din Codul administrativ prevede că:

„Prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanților la raporturile administrative, atribuțiile autorităților publice administrative și ale instanțelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile și obligațiile participanților în procedura administrativă și cea de contencios administrativ. Anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod”.

37. Art. 3 din Codul administrativ prevede că:

„Legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept”.

38. Art. 5 din Codul administrativ prevede că:

„Activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea”.

39. Art. 6 din Codul administrativ prevede că:

„Procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică”.

40. Art. 10 din Codul administrativ prevede că:

„Actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public”.

41. Art. 11 alin. (1) din Codul administrativ stipulează:

„Actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime

ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel”.

42. Art. 15 din Codul administrativ prevede că:

„Operațiunile administrative sunt manifestările de voință sau activitățile autorităților publice care *nu produc ca atare efecte juridice*. Operațiunile administrative pot fi contestate doar concomitent cu actul administrativ individual, cu excepția operațiunilor administrative executorii sau îndreptate împotriva unui terț”.

43. Art.17 din Codul administrativ stipulează:

„Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă”.

44. Art.20 din Codul administrativ stipulează:

„dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod”.

45. Art. 22 alin.(1) din Codul administrativ prevede următoarele:

„autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor”.

46. Art. 39 din Codul administrativ prevede:

„Controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente”.

47. Art. 189 alin. (1) din Codul administrativ prevede:

„Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ”.

48. Art. 207 alin.(1), (2), lit. e) din Codul administrativ stipulează:

„Instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă *în special* când reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 ”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

49. Hotărârea CSM nr. 439/27 din 10 octombrie 2023 prevede că, concursul se organizează în scopul selectării celor mai potriviți candidați pentru a fi numiți de Consiliul Superior al Magistraturii în funcția de judecător al Curții Constituționale, constând în două etape: admisibilitatea și desfășurarea interviului. În document sunt specificate detaliat condițiile de accesare în funcție, modalitatea de anunțare a concursului, conținutul anunțului, ce cuprinde informația cu privire la condițiile de participare la concurs; documentele ce urmează a fi prezentate; data-limită de depunere a documentelor; modalitatea de depunere a documentelor; datele de contact ale persoanei responsabile de oferirea informațiilor suplimentare și de primirea documentelor. Etapa admisibilității constă în selectarea candidaților pentru etapa interviului urmare a studierii dosarului, opiniilor, precum și informațiilor suplimentare. Etapa interviului presupune audierea candidatului în fața membrilor Consiliului Superior al Magistraturii în ședința publică a Consiliului.

50. Relaționând circumstanțele cauzei la normele pre-citate supra, Completul conchide că, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

51. Completul menționează în acest sens că, noțiunea de „act administrativ” este definită atât în legislația autohtonă, cât și în Rezoluția (77) Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la data de 28.09.1997.

52. În accepțiunea reglementărilor enunțate, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorității publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertățile sau interesele persoanelor fizice sau juridice și care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare. Actele pregătitoare sau operațiunile administrative și tehnico-materiale stau la baza emiterii actului administrativ și nu pot

constitui de sine stătător obiect al acțiunii în contenciosul administrativ, deoarece nu produc efecte juridice prin ele însele.

53. Completul reiterează că, în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (1) Cod administrativ citate la para. 48, în contextul verificării din oficiu al condițiilor de admisibilitate acțiunii în contenciosul administrativ, din actele cauzei se constată următoarea stare de fapt.

54. Prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 173/17 din 16.06.2021 s-a anunțat concursul pentru suplinirea funcției de judecător la Curtea Constituțională a Republicii Moldova din partea Consiliului Superior al Magistraturii, conform criteriilor de selecție stabilite prin Hotărârea nr.237/16 din 16 iulie 2019.

55. Totodată, potrivit Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr.237/16 din 16 iulie 2019 criteriile de selecție a judecătorilor Curții Constituționale sunt următoarele: a) nivelul studiilor formale; b) experiența profesională în domeniul juridic; c) reputația profesională.

56. La 15 iulie 2021, prin intermediul poștei electronice, Potîrniche Oleg a depus la Consiliul Superior al Magistraturii cerere de participare la concurs, la care a anexat un șir de acte.

57. Prin hotărârea CSM nr. 257/13 din 22 iunie 2023, Potîrniche Oleg a fost exclus din concurs pe motiv că nu a întrunit condițiile necesare pentru a candida la funcția de judecător la Curtea Constituțională. Prin aceeași hotărâre concursul a fost declarat eșuat pe motiv că nici un candidat nu a întrunit numărul necesar de voturi.

58. Completul de judecată constată din acțiune că, reclamantul la 22 septembrie 2023, s-a adresat în instanța de contencios administrativ împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, solicitând anularea hotărârii CSM nr. 257/13 din 22 iunie 2023 în latura în care dânsul a fost exclus din concursul pentru funcția de judecător la Curtea Constituțională. Totodată ultimul și-a concretizat cerințele, reiterând faptul că contestă hotărârea doar în latura excluderii sale din concurs, nu și hotărârea de declarare a concursului eșuat sau de desemnare a câștigătorului.

59. La fel, este important de reținut că prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.447/27 din 10 octombrie 2023 s-a dispus demararea repetată a procedurii de desemnare a unui judecător la Curtea

Constituțională a Republicii Moldova din partea Consiliului Superior al Magistraturii și s-a stabilit termenul-limită de depunere a actelor necesare pentru participare la concurs până la 20 noiembrie 2023, ora 17:30.

60. Succesiv, prin [hotărârea CSM nr.534/35 din 24 noiembrie 2023](#)” cu [privire la desfășurarea concursului pentru desemnarea unui judecător la Curtea Constituțională a Republicii Moldova](#)¹, concurs la care reclamantul Potîrniche Oleg nu a participat, în rezultatul audierii candidaților și a analizei actelor prezentate, Viorica Puica, a fost desemnată în funcția de judecător la Curtea Constituțională a Republicii Moldova, pe un termen de 6 ani.

61. Prin urmare, concursul public la funcția de judecător la Curtea Constituțională a Republicii Moldova din partea CSM a fost demarat, *inițial*, prin hotărârea CSM nr. 63/6 din 09 martie 2021, și *repetat*, prin hotărârea CSM nr.447/27 din 10 octombrie 2023, s-a finalizat, *initial*, cu hotărârea de declarare a concursului eșuat, și, *repetat*, cu hotărârea de desemnare a câștigătorului. Preselecția candidaților a avut două etape, eligibilitatea dosarelor de concurs depuse inițial, precum și cele depuse după eșuarea concursului și desfășurarea probei interviu. La caz, finalitatea procedurii administrative ”Concursul public la funcția de judecător la Curtea Constituțională a Republicii Moldova din partea CSM” a avut loc prin hotărârea de eșuare a concursului și, ulterior, prin cea de desemnare, finalitate care nu a fost contestată în speță.

62. Completul de judecată atestă că actele emise de către CSM în cadrul etapei de selecție (demararea procedurii de desemnare, inclusiv repetate, constatarea eșuării concursului, verificarea admisibilității dosarelor de concurs, proba interviu), sunt operațiuni administrative în sensul art. 15 din Codul administrativ, citat la para. 42 din prezenta încheiere, or operațiunile administrative reprezintă acțiuni realizate de autoritățile publice și de funcționarii acestora prin care se ajunge la adoptarea (emiterea) sau la aplicarea actelor administrative.

63. După cum a fost constatat pe parcursul dezbaterilor judiciare, reclamantul Potîrniche Oleg nu a contestat rezultatele concursului public, inițial, prin hotărârea de eșuare a acestuia, ulterior, prin hotărârea de desemnare a câștigătorului, la caz hotărârile CSM menționate la para. 57, 60 din prezenta încheiere, însă a invocat vătămarea drepturilor sale prin acțiunea de excludere din preselecție a candidaturii sale.

¹ <https://www.csm.md/files/Hotaririle/2023/35/534-35.pdf>

64. Instanța de judecată nu poate reține argumentele reclamantului cu privire la pretinsa vătămare a drepturilor prin excluderea candidaturii sale din concursul public, or din cele constatate în paragrafele de mai sus, raportate la prevederile legale relevante speței, hotărârea CSM nr. 257/13 din 22 iunie 2023 reprezintă operațiune administrativă și nu pot fi contestate separat decât odată cu actul administrativ individual.

65. Relaționând prevederile art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ la circumstanțele de fapt relatate supra, instanța de judecată atestă că, hotărârea contestată a cărei anulare se solicită, nu întrunește elementele obligatorii proprii actului administrativ, or, la caz, contrar prevederilor imperative din art.10 alin.(1), în cumul cu cerințele art.15 Cod administrativ, reclamantul Potîrniche Oleg a contestat un act care nu reprezintă altceva decât o operațiune administrativă, care nu poate constitui individual obiect al acțiuni în contencios administrativ, nu produce efecte juridice.

66. Privită din acest punct de vedere, în coroborare cu art.207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, în accepțiunea Completului, cererea formulată este vădit inadmisibilă, or, la caz, reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă preparatorie, a unui drept în sensul art.17, din același cod, devreme ce actul contestat constituie o operațiune administrativă și nu constituie act administrativ, care prin prisma prevederilor art. 15 alin. (2) Cod administrativ este exceptată prin lege, în sensul în care instituția anularea actului administrativ se aplică doar în privința actelor administrative individuale, nu și operațiunilor administrative.

67. Corespunzător, Completul de judecată notează că, activitatea autorităților administrației publice se realizează prin două categorii de forme, una producătoare de efecte juridice - actele administrative, contractele administrative și alta ne producătoare de efecte juridice proprii - operațiunile administrative. Operațiunile administrative prezintă un instrument, sau cale premergătoare pentru emiterea, executarea și controlul executării actelor administrative. De esența operațiunilor administrative ține faptul că acestea de sine stătător nu sunt producătoare de efecte juridice. În esență, o operațiune administrativă complexă reprezintă un lanț de acte juridice și operațiuni material-tehnice, provenind de la autorități administrative diverse, acte care se intercondiționează și își justifică reciproc eficacitatea. Acestea din urma se caracterizează prin aceea că nu produc efecte juridice. Fie că sunt anterioare actului administrativ final, ori ulterioare acestuia, acestea sunt simple elemente de procedură antrenate în construirea actului final.

Consecința acestei constatări este aceea că, principial, controlul contencios asupra operațiunilor administrative este exclus dacă acestea sunt atacate în instanță în mod independent, cu excepția actelor pregătitoare – operațiunile administrative anterioare emiterii actului final – a căror legalitate poate fi verificată de către instanța de contencios administrativ *în cadrul acțiunii în anularea actului final*.

68. Completul de judecată conchide că unul dintre elementele definiției ale acțiunii în contencios administrativ este revendicarea unui drept propriu, vătămat prin una din formele activității administrative. Or, reclamantul care înaintează acțiune în contencios administrativ trebuie să urmărească și să justifice procesual pentru testul de admisibilitate revendicarea unui drept subiectiv propriu căruia îi se aduce atingere prin activitatea administrativă contestată sau prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere.

69. În lipsa revendicării unui drept propriu, în sensul art.17 din Codul administrativ, acțiunea eșuează testul de admisibilitate conform art. 207 Cod administrativ. Acest argument impune și raționamentul că, dreptul procedural reglementează doar formele ce necesită a fi respectate pentru a obține pe cale judiciară o protecție a unui drept subiectiv în sensul art. 17 Cod administrativ.

70. În contextul celor menționate, instanța de judecată reține că, prevederile legale interzic apriori și inter alia înaintarea acțiunilor în contencios administrativ populare, adică *actio popularis*. Indiferent de felul acțiunii în contencios administrativ, inclusiv în cadrul acțiunii în control normativ, reclamantul trebuie să revendice un drept subiectiv al său vătămat sub sancțiunea declarării acțiunii inadmisibile.

71. La caz, reclamantul nu poate invoca vătămarea unui drept al său printr-o operațiune administrativă, fără a contesta însăși actul administrativ individual defavorabil, hotărârea autorității publice prin care a fost desemnată câștigător al concursului public altă persoană decât reclamantul.

72. Constatările enunțate și descrise supra denotă faptul că, reclamantul nu poate revendica încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă, or, hotărârea nr. 257/13 din 22 iunie 2023 în latura ce ține de excluderea din concurs a reclamantului, a cărei anulare se solicită, constituie o operațiune administrativă, fiind susceptibilă contestării doar concomitent

cu actul administrativ adoptat ulterior ce vizează rezultate concursului, premisă ce nu poate fi supusă controlului de legalitate prin prisma contenciosului administrativ.

73. În sensul celor relatate, instanța desprinde convingerea că, în sensul condițiilor prevăzute de lege ce urmează a fi întrunite de către un act juridic administrativ pentru a produce efecte juridice, hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 257/13 din 22 iunie 2023 în latura ce ține de excluderea din concurs a reclamantului reprezintă o manifestare a activității autorității publice conform competenței, care constituie o etapă a procedurii administrative îndreptate spre pregătirea emiterii unui act administrativ final, la caz, rezultatele concursului, care nu au fost contestate.

74. Întru susținerea acestei opinii, Completul invocă și jurisprudența CtEDO și anume că, dreptul de acces la justiție poate fi restricționat de către statele membre ale Consiliului Europei, însă limitările aduse acestui drept trebuind să respecte câteva principii cum ar fi: un raport rezonabil între scopul urmărit și mijloacele alese, scopul urmărit trebuie să fie legitim și să nu afecteze substanța dreptului.

75. Astfel, contenciosul administrativ instituit de Codul Administrativ nu este un contencios obiectiv de legalitate, dar subiectiv, implicând apărare unui drept subiectiv propriu. Așadar, un act administrativ poate fi anulat numai dacă și sub condiția de a se dovedi că a produs reclamantului o vătămare într-un drept ori într-un interes legitim, potrivit art. 17 Cod administrativ, care consacră contenciosul subiectiv. În această ordine de idei, în accepțiunea Completului, starea de lucruri din prezenta speță nu este de natură să aducă atingere dreptului reclamantului de acces liber la justiție, garantat de art.20 din Constituție și nici dreptului la un proces echitabil, ocrotit de art.6 CEDO.

76. Sub acest aspect se respinge argumentul reclamantului că prin hotărârea contestată i s-ar fi lezat dreptul la muncă, la onoare și demnitate, or nu oricare aplicare la un concurs public dă naștere unei ”speranțe legitime” de a promova acel concurs, existând de la caz la caz condiții și criterii de eligibilitate eliminatorii. Astfel, prin operațiunea administrativă contestată reclamantul nu poate pretinde vătămarea drepturilor sale, odată ce acesta nu și-a realizat până la capăt intenția de a accede în funcția publică (înlăturarea deficiențelor dosarului personal, depunerea repetată a cererii după eșuarea concursului, contestarea rezultatelor).

77. Prin urmare, în condițiile în care acțiunea în contencios administrativ înaintată de Potîrniche Oleg, nu întrunește condițiile procedurale pentru a fi apreciată ca fiind admisibilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu va purcede la examinarea și soluționarea fondului cauzei de contencios administrativ la acțiunea acestuia, deoarece chestiunile de procedură preced fondul acțiunii în contenciosul administrativ.

78. În acest context, Completul de judecată consideră inadmisibilă și pretenția reclamantului cu privire la repararea prejudiciului cauzat, or aceasta este subsecventă pretenției principale care nu se va examina în fond.

79. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, declararea inadmisibilă a acțiunii exclude examinarea fondului cauzei de contencios administrativ, pretinsa ilegalitate al hotărârii contestate, atât din perspectiva circumstanțelor de fapt, cât și motivelor de drept, motiv pentru care nu se va expune asupra argumentelor CSM din referință în susținerea respingerii acțiunii.

80. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 207 alin. (1) și (2) lit. e), art. 230 din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Potîrniche Oleg.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă